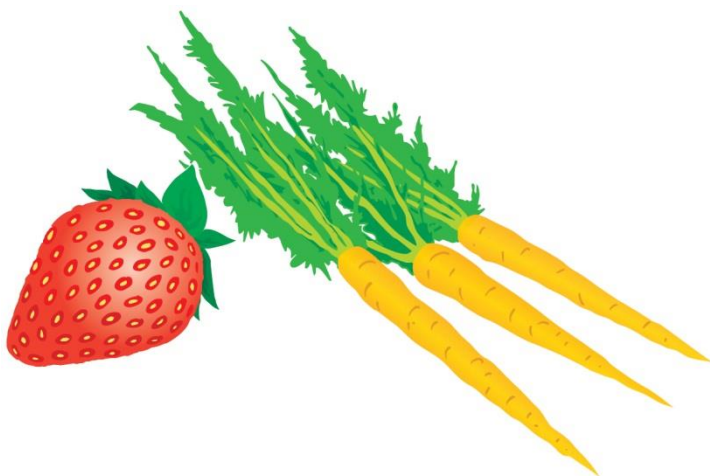

Bär- & grönsaksodling

Enkla råd och tips inom
arbetsmiljö & livsmedelssäkerhet

Framtagen av JTI – Institutet för jordbruks- och miljöteknik AB
på uppdrag av Skogs- och Lantarbetsgivareförbundet (SLA)

Personlig hygien

- Tvätta händerna med tvål och vatten före hantering av produkter och vid behov
- Vid sår på händerna - använd plåster plus rena handskar vid kontakt med produkter
- Tvätta händerna efter toalettbesök
- Använd endast anvisad toalett. Behov får inte uträttas i naturen
- Använd rena kläder. Undvik kläder som kommit i kontakt med djur, gödsel, växtskyddsmedel eller avfall

Packning och förvaring

- Tvättning av den slutgiltiga produkten ska ske med vatten av drickskvalité
- Is som används vid skördeplatsen ska tillverkas från vatten av drickskvalité
- Skördebackar/lådor/containrar får endast användas till skördade produkter
- Fältpackade produkter ska täckas över efter packning och under transport
- Förvara förpackningsmaterial i rena och hygieniska utrymmen
- Kontrollera regelbundet att rätt temperatur och luftfuktighet upprätthålls vid lagring

Vilken temperatur? _____

Vilken luftfuktighet? _____

Rengöring av utrustning och lokaler

- Lokaler, lager, utrustning och transportfordon som används till skördade produkter ska rengöras enligt rutin
- Rengör noggrant backar och lådor som skall återanvändas

För ytterligare information om rengöringsrutiner kontakta:

Monotona och tunga arbetsmoment

- Variera arbetsställningarna
- Ta korta vilopauser vid behov
- Låt benen göra jobbet när du lyfter
- Använd praktiska hjälpmedel
- Tillämpa arbetsrotation

Kemikalier

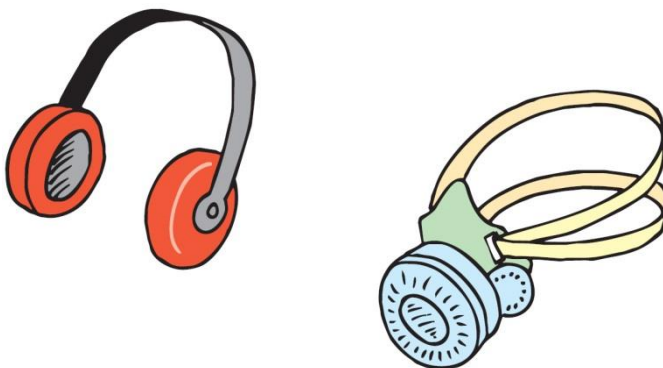
- Hantera frätande och flyktiga kemikalier varsamt
- Använd skyddsutrustning och skyddskläder
- Följ varningsetiketten på behållaren/förpackningen
- Om möjligt, förvara kemikalier i originalförpackning. I annat fall märk upp förpackningen med dess innehåll
- Förvara kemikalier (rengöringsmedel, smörjmedel, bekämpningsmedel etc.) avskilt från packade och färdiga produkter

För ytterligare information om kemikalier och skyddsutrustning kontakta:

Maskiner och skyddsutrustning

- Var särskilt uppmärksam på maskiner med rörliga delar
- Utför aldrig reparation/underhåll på maskiner som är igång
- Alla som hanterar maskiner skall vara informerade om dess funktioner och risker
- Håll uppsikt bakåt när du backar
- Använd hörselskydd i bullriga miljöer
- Använd andningsskydd (minst P2) i dammiga miljöer

Byggnadsarbete och skyddsutrustning

- Använd hörselskydd och skyddsglasögon vid arbete med handhållna maskiner
- Använd andningsskydd (minst P2) i dammiga miljöer
- Använd alltid skor med stålhätta och spiktrampskydd
- Använd hjälm vid risk för fallande föremål
- Använd fallskydd vid fallrisk över två meters höjd

Förtäring

- Intag av mat och dryck får inte ske där produkter hanteras

- Rökning och snusning/tuggning av tobak får inte ske där produkter hanteras eller i lagerlokal

Sjukdom

- Meddela alltid arbetsgivaren vid sjukdom
- Stanna hemma vid smittsam sjukdom

Arbetsplatsens arbetsmiljö

Arbetsmiljölagen

- Lagen omfattar alla arbetsplatser
- Lagen finns till för att förebygga ohälsa och olycksfall i arbetet och skapa en god arbetsmiljö
- Arbetsgivaren har huvudansvaret för arbetsmiljön och för att arbetsmiljöarbetet bedrivs systematiskt
- Arbetsplatsens arbetsmiljö omfattar alla förhållanden i arbetet som de tekniska, fysiska, arbetsorganisatoriska, sociala, och dess innehåll

Arbetstagaren ansvarar för att:

- Utföra arbetsuppgifterna med de rutiner, hjälpmedel och skyddsutrustning som finns tillgängliga
- Alltid meddela arbetsgivaren vid upptäckt av en arbetsmiljörisk, till exempel; hala golv, lösa stegar, oskyddade rörliga maskindelar

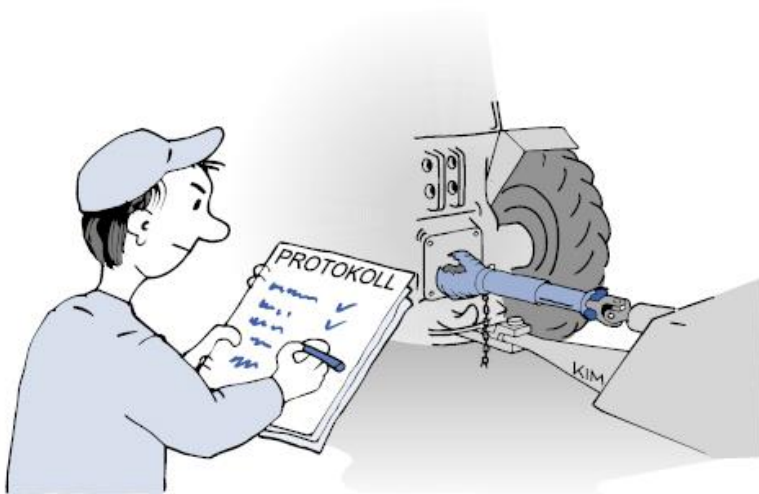
Arbetsgivaren ansvarar för att:

- Förebygga att arbetstagaren inte utsätts för ohälsa eller olycksfall
- Systematiskt och regelbundet dokumentera arbetsmiljöarbetet
- Upprätta en handlingsplan över arbetsmiljöarbetet
- Utreda arbetsskador
- Regelbundet undersöka riskerna i verksamheten genom riskanalys över arbetsplatsen

Om arbetsgivaren inte följer Arbetsmiljöverkets föreskrifter kan denne bli skyldig att betala en sanktionsavgift

Systematiskt arbetsmiljöarbete (SAM)

- Innebär att regelbundet och systematiskt undersöka, genomföra och följa upp verksamheten för att förebygga olyckor och ohälsa
- Gäller för alla arbetsgivare

Risikanalyt

För att hitta arbetsmiljöriskerna på arbetsplatsen ska en riskanalys genomföras av arbetsgivaren tillsammans med arbetstagarer genom:

- Kartläggning över vilka risker som finns på arbetsplatsen (både fysiska och psykiska)
- Notera vilka risker som skall åtgärdas (Vad? Vem? När?)
- Värdera risken, vilka som ska åtgärdas omedelbart
- Åtgärda riskerna
- Följa upp att åtgärden är utförd

Färdiga checklistor finns på SLA:s hemsida, www.sla-arbetsgivarna.org

Arbetsmiljöplan för byggverksamhet

Innan byggnads- eller anläggningsarbete påbörjas skall ansvarig upprätta en arbetsmiljöplan

Arbetsmiljöplanen ska innehålla:

- De regler som ska tillämpas på byggarbetsplatsen
- En beskrivning av hur arbetsmiljöarbetet ska organiseras
- En beskrivning över vilka arbetsmiljöåtgärder som ska vidtas under byggskedet

Exempel på arbeten att beskriva inom ramen för arbetsmiljöåtgärder

- Arbete med risk för fall
- Schaktningsarbete med risk för ras
- Arbete med vissa kemiska eller biologiska ämnen
- Arbete i närheten av högspänningsledningar
- Arbete som medför risk för drunkning
- Arbete i brunnar och tunnlar
- Arbete vid vilket sprängämnen används
- Arbete med montering av tunga byggelement
- Arbete på plats eller område med passerande fordonstrafik
- Rivning av bärande konstruktioner, hälsofarliga material eller ämnen

Nöd och olycksfall

Vid akut fara och skada ring
SOS alarm nödnummer

112

Uppge:

Gårdens namn: _____

Brukarens namn: _____

Adress: _____

Telefonnummer: _____

**Kontakta sedan omedelbart kontaktperson på
arbetsplatsen vid olycka.**

Namn: _____

Telefonnummer: _____

Kontrollera var förbandutrustning finns

